

POLSKA FILOZOFIA
CHRZEŚCIJAŃSKA
XX WIEKU

Stanisław Kamiński

Redakcja
Ks. Kazimierz Marek Wolsza

Wydawnictwo Naukowe
Akademii Ignatianum w Krakowie

Kraków 2019

© Copyright by Akademia Ignatianum w Krakowie, 2019

Teksty Stanisława Kamińskiego (s. 145–214):

© Copyright by Towarzystwo Naukowe
Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II

Publikacja finansowana w ramach programu
Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą
„Pomniki polskiej myśli filozoficznej, teologicznej i społecznej XX i XXI wieku”
w latach 2016–2020, nr projektu 0033/FIL/2016/90

Recenzenci

Ks. Andrzej Krzysztof Rogalski
Krzysztof Śleziński

Redaktor prowadzący
Roman Małecki

Redakcja i korekta
Bożena Małecka

Skład i łamanie
Lesław Sławiński

Projekt okładki i stron tytułowych
PHOTO DESIGN – Lesław Sławiński

ISBN 978-83-7614-400-9

Wydawnictwo Naukowe Akademii Ignatianum w Krakowie
ul. Kopernika 26 • 31-501 Kraków
tel. 12 39 99 620

wydawnictwo@ignatianum.edu.pl
<http://wydawnictwo.ignatianum.edu.pl>

Spis treści

I. STANISŁAW KAMIŃSKI – OSOBA I DZIEŁO

1. BIOGRAM STANISŁAWA KAMIŃSKIEGO

<i>Gabriela Besler</i> (Uniwersytet Śląski w Katowicach)	11
DANE BIOGRAFICZNE	11
STOPNIE I TYTUŁY NAUKOWE	12
ZATRUDNIENIE UNIWERSYTECKIE	15
FUNKCJE UNIWERSYTECKIE I INNE ORAZ CZŁONKOSTWO W ORGANIZACJACH	17
UDZIAŁ W ŻYCIU NAUKOWYM	18

2. JAK (POWINNO SIĘ) ROZUMIEĆ I UPRAWIAĆ FILOZOFIĘ? O KONCEPCJI FILOZOFII WYPRACOWYWANEJ PRZEZ STANISŁAWA KAMIŃSKIEGO

<i>Marek Rembierz</i> (Uniwersytet Śląski w Katowicach)	21
---	----

3. STANISŁAW KAMIŃSKI: LOGIK, HISTORYK LOGIKI I FILOZOF LOGIKI

<i>Gabriela Besler</i> (Uniwersytet Śląski w Katowicach)	41
KONCEPCJA LOGIKI	41
SYLOGISTYKA	44
SEMIOTYKA LOGICZNA	47
BŁĘDY LOGICZNE	48
SUPOZYCJE TERMINÓW	49
LOGIKA FREGEGO A METODOLOGIA SYSTEMU DEDUKCYJNEGO	50
INDUKCJA MATEMATYCZNA I METODA INDUKCYJNA	52

TEORIA DEFINICJI	54
ROZUMOWANIA	55
POZOSTAŁE ZAGADNIENIA LOGICZNE	56
ZAKOŃCZENIE	58
4. METODOLOGIA I FILOZOFIA NAUKI W UJĘCIU STANISŁAWA KAMIŃSKIEGO	
<i>Tadeusz Szubka</i> (Uniwersytet Szczeciński)	61
KONCEPCJE I PROBLEMATYKA	62
PLURALIZM I RACJONALIZM METODOLOGICZNY	67
METODOLOGIA I FILOZOFIA NAUKI NA POCZĄTKU XXI WIEKU	76
5. ZAGADNIENIA METAFILOZOFICZNE I KWESTIA KSZTAŁTOWANIA SAMOŚWIADOMOŚCI FILOZOFII W DOCIEKANIACH STANISŁAWA KAMIŃSKIEGO	
<i>Marek Rembierz</i> (Uniwersytet Śląski w Katowicach)	83
OGÓLNY ZARYS PROBLEMÓW METAFILOZOFII	85
DOROBEK KONWERSATORIUM METAFILOZOFICZNEGO A REFLEKSJA METAFILOZOFICZNA	88
REFLEKSJA METAFILOZOFICZNA OTWARTA NA PROBLEMATYKĘ ANTROPOLOGICZNĄ	92
PRÓBA SYNTETYCZNEGO UJĘCIA ZAGADNIEŃ METAFILOZOFICZNYCH I KWESTII SAMOŚWIADOMOŚCI FILOZOFII	95
6. UDZIAŁ STANISŁAWA KAMIŃSKIEGO W DYSKUSJACH FILOZOFICZNYCH	
<i>Ks. Kazimierz Marek Wolsza</i> (Uniwersytet Opolski)	103
FILOZOFIA WOBEC LOGIKI WSPÓŁCZESNEJ	103
FILOZOFIA WOBEC NAUK PRZYRODNICZYCH	106
JAK FILOZOFOWAĆ O CZŁOWIEKU?	109
KONCEPCJA FILOZOFICZNEJ NAUKI O BOGU	112
7. WPŁYW STANISŁAWA KAMIŃSKIEGO NA ŚRODOWISKO FILOZOFICZNE I POZAFILOZOFICZNE	
<i>Ks. Kazimierz Marek Wolsza</i> (Uniwersytet Opolski)	117
TEORIA NAUKI	117
METODOLOGIA FILOZOFII I TEOLOGII	120
SAPIENCJALNY WYMIAR WIEDZY	124

KULTURA LOGICZNA	126
KODYFIKACJA TERMINOLOGII FILOZOFICZNEJ I METODOLOGICZNEJ	129
8. SŁOWNIK PODSTAWOWYCH TERMINÓW Ks. Kazimierz Marek Wolsza (Uniwersytet Opolski)	131
 II. STANISŁAW KAMIŃSKI – TEKSTY WYBRANE	
TYPY LUDZKIEJ WIEDZY	
S. Kamiński, <i>Typy ludzkiej wiedzy</i> , „Roczniki Filozoficzne” 1964, t. 12, z. 1, s. 5–16 (przedruk: S. Kamiński, <i>Jak filozofować? Studia z metodologii filozofii klasycznej</i> , do druku przygotował T. Szubka, Lublin 1989, s. 13–32)	145
 OSOBLIWOŚĆ METODOLOGICZNA TEORII BYTU	
S. Kamiński, <i>Osobliwość metodologiczna teorii bytu</i> , „Roczniki Filozoficzne” 1979, t. 27, z. 2, s. 33–49 (pre- druk: S. Kamiński, <i>Jak filozofować? Studia z metodologii filozofii klasycznej</i> , do druku przygotował T. Szubka, Lublin 1989, s. 71–87)	169
 NAUKOWA, FILOZOFICZNA I TEOLOGICZNA WIZJA CZŁOWIEKA	
S. Kamiński, <i>Naukowa, filozoficzna i teologiczna wizja czło- wieka</i> , w: Jan Paweł II, <i>Redemptor hominis. Tekst i komen- tarze</i> , red. Z.J. Zdybicka, Lublin 1982, s. 75–87 (przedruk: S. Kamiński, <i>Jak filozofować? Studia z metodologii filozofii klasycznej</i> , do druku przygotował T. Szubka, Lublin 1989, s. 279–291)	189
 CZY FILOZOFIA SŁUŻY TEOLOGII?	
S. Kamiński, <i>Czy filozofia służy teologii?</i> , „Roczniki Filo- zoficzne” 1985–1986, t. 33–34, z. 2, s. 57–67 (przedruk: S. Kamiński, <i>Jak filozofować? Studia z metodologii filozofii klasycznej</i> , do druku przygotował T. Szubka, Lublin 1989, s. 373–380)	205
 BIBLIOGRAFIA	 215

I.

STANISŁAW KAMIŃSKI
– OSOBA I DZIEŁO

1.

BIOGRAM STANISŁAWA KAMIŃSKIEGO

DANE BIOGRAFICZNE

Stanisław Kamiński urodził się 24 października 1919 roku w folwarku Gubernia (dziś Radzyń Podlaski). Rodzicami byli: Helena, z domu Gmur, oraz Jan Kamiński, z zawodu mechanik. W 1938 roku zdał egzamin maturalny w Gimnazjum Biskupim w Siedlcach i wstąpił do Wyższego Seminarium Duchowego w Janowie Podlaskim. W roku 1940 seminarium zostało przeniesione do Siedlec i tam Kamiński kontynuował naukę. W 1946 roku przyjął święcenia kapłańskie. Krótko pracował jako wikariusz w parafii Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Kosowie Lackim. W tym samym roku rozpoczął studia filozoficzne na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, ukończone w 1948 roku. Nie służył w wojsku ani w oddziałach partyzanckich, nie należał także do żadnych organizacji. Jego brat został rozstrzelany przez gestapo w 1940 roku za przynależność do Związku Harcerstwa Polskiego¹, a drugi brat, Marian, w okresie powojennym zamieszkał wraz z rodziną w Lublinie. Stanisław Kamiński zmarł 21 marca 1986 roku we Fryburgu Bryzgowijskim (Niemcy), w katolickim szpitalu Loretto Krankenhaus. Pochowany został w Lublinie.

Kamiński pracował w zakresie logiki formalnej, historii logiki, ogólnej metodologii nauk, filozofii nauki, metodologii filozofii, naukoznawstwa, metodologii teologii. Pracował w duchu i stylu szkoły lwowsko-warszawskiej, kontynuował prace Koła Krakowskiego, należał do

---

¹ S. Kamiński, *Ankieta personalna z 1954 r.* (Archiwum Katedry Metodologii Nauk KUL).

współtwórców lubelskiej szkoły filozoficznej. Sam o sobie mówił, że jest typem encyklopedysty, gdyż miał dar syntetycznych ujęć i dostrzegania związków między odległymi dziedzinami². Był człowiekiem dobrym, mądrym, lubianym, chociaż jako egzaminator był surowy. Znany z poczucia humoru, bywał „duszą towarzystwa”. Został laureatem Orderu Uśmiechu Eutrapii – dorocznego wieczoru kabaretowego organizowanego przez studentów KUL. Od 2001 roku na KUL odbywają się „Stanisław Kamiński Memorial Lectures”, podczas których wykładają sławni filozofowie z zagranicy. Kamiński ma liczne grono uczniów, do których należą m.in.: Antoni Stępień, Stanisław Majdański, Mikołaj Poletyło, Anna Buczek, Józef Herbut, Czesław Wojtkiewicz, Andrzej Bronk SVD, Tadeusz Kwiatkowski, Jan Przybyłowski, Jerzy Kopania, Kazimierz Trzęsicki, Urszula Żegleń, Tadeusz Szubka. Jest autorem dwóch książek, jednej współautorem, licznych artykułów, recenzji, komunikatów i haseł encyklopedycznych.

STOPNIE I TYTUŁY NAUKOWE

Kamiński pracę magisterską *Pojęcie i podział supozycji terminów u scholastyków* obronił w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim w 1948 roku. Nie udało się ustalić, kto był jej promotorem, nie zachowała się też żadna recenzja tej pracy. Rok później niespełna trzydziestoletni Kamiński obronił tamże rozprawę doktorską *Fregego dwuwartościowy system aksjomatyczny zmiennych zdaniowych w świetle współczesnej metodologii nauk dedukcyjnych*. Promotorem był ks. dr Józef Pastuszka (1897–1989). W Archiwum KUL jest dostępna recenzja prof. Narcyza Łubnickiego (1904–1988). Kamiński podał, że recenzentami byli także prof. Jerzy Słupecki (1904–1987) i ks. prof. Antoni Korcik (1892–1969)³. Dziś doktorat Kamińskiego jest uważany za jedną z pierwszych w świecie prac poświęconych logice Fregego.

Procedura starania się o nadanie Kamińskiemu stopnia naukowego docenta trwała prawie pięć lat (19.02.1954 – 27.11.1958). Została rozpoczęta i zakończona w oparciu o Ustawę z 15 grudnia 1951 roku

² A.I. Buczek, *Świadectwo kresu*, „Roczniki Filozoficzne” 1987, t. 35, z. 1, s. 384–388.

³ S. Kamiński, *Autobiogram*, „Ruch Filozoficzny” 1985, t. 42, nr 1–2, s. 106–112.

o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki⁴ oraz o dokument, w którym jest mowa o tym, że do 30 czerwca 1954 roku osoby posiadające „tytuł doktora (starego typu)” mogą starać się o tytuł naukowy docenta⁵. Po tej dacie tytuł naukowy docenta miał być przyznawany tylko osobom posiadającym stopień kandydata nauk, którego Kamiński nie posiadał – był doktorem. Do wymogów dotyczących dorobku naukowego i pracy dydaktycznej był dołączony wymóg wykazania się znajomością przodującej nauki radzieckiej, zasad materializmu dialektycznego i historycznego oraz umiejętności ich stosowania w swej pracy naukowej. Tych ostatnich warunków Kamiński nie spełniał.

Wszystko wskazuje na to, że Kamiński został zachęcony przez Radę Wydziału Filozoficznego KUL⁶ do wnioskowania o tytuł naukowy docenta na podstawie tzw. starego typu stopnia doktora. Rozpoczął procedurę na podstawie niepublikowanych referatów, recenzji i skryptu z logiki. Wniosek został wysłany do Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego na pięć dni przed upłynięciem okresu przejściowego. Pozytywnymi opiniodawcami byli: prof. Korcik, prof. Jerzy Kalinowski (1916–2000), ks. prof. Piotr Chojnacki (1897–1969)⁷. Po upływie trzech i pół roku, 12 grudnia 1957 roku, Sekcja Nauk Społecznych Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej uznała, że przyznanie tytułu docenta będzie mogło nastąpić po ukazaniu się w „Studia Logica” dwóch prac Kamińskiego. Niespełna rok później, 10 października 1958 roku, wysłano dwie oczekiwane prace⁸ oraz trzy dodatkowe⁹.

⁴ W brzmieniu Obwieszczenia Ministra Szkolnictwa Wyższego z 10 października 1956 roku w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały z 15.12.1956 roku o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki.

⁵ Uchwała nr 1 Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej dla Pracowników Nauki z 29 kwietnia 1953 roku w sprawie zasad postępowania przy nadawaniu stopnia kandydata nauk.

⁶ W latach akademickich 1954/55–1960/61 wydział nosił nazwę Wydział Filozofii, wcześniej i później – Wydział Filozofii Chrześcijańskiej.

⁷ A. Korcik, *Opinia o pracach naukowych Ks. dra Stanisława Kamińskiego*, Lublin 1954; J. Kalinowski, *Opinia o całokształcie działalności naukowej ks. dr Stanisława Kamińskiego, uzasadniająca wniosek o nadanie mu tytułu naukowego docenta*, Lublin 1954; P. Chojnacki, *Opinia o dorobku naukowym Ks. Dra Stanisława Kamińskiego przedstawionego do nadania mu tytułu docenta naukowego*, Lublin 1954.

⁸ S. Kamiński, *O początkach indukcji matematycznej*, „Studia Logica” 1958, t. 7, nr 1, s. 221–241; tenże, *Hobbesa teoria definicji*, „Studia Logica” 1958, t. 7, nr 1, s. 43–69.

⁹ S. Kamiński, *Fregego logika zdań*, „Roczniki Filozoficzne” 1955–1957, t. 5, z. 1, s. 31–64; tenże, *Rola Locke’a i Condillaca w dziejach teorii definicji*, „Roczniki

Wtedy procedura zdecydowanie przyspieszyła. Recenzje uaktualnionego dorobku napisali: prof. Kazimierz Ajdukiewicz (1890–1963), prof. Tadeusz Czeżowski (1889–1981) i doc. Andrzej Grzegorzczak (1922–2014)¹⁰. Tytuł naukowy docenta został przyznany Kamińskiemu 27 listopada 1958 roku. Miał wtedy 39 lat.

Kamiński nigdy nie rozpoczął procedury habilitacyjnej, nie uzyskał więc stopnia doktora habilitowanego. Jednak we wniosku o tytuł profesora zwyczajnego jest tytułowany doktorem habilitowanym¹¹.

Obydwa tytuły, profesora zwyczajnego i nadzwyczajnego, nadano Kamińskiemu na podstawie Ustawy z 5 listopada 1958 roku o szkołach wyższych. Oto pierwsze zdanie tej ustawy: „Szkoły wyższe aktywnie uczestniczą w budowie i umacnianiu socjalizmu w Polsce Ludowej”.

Procedura unadzwyczajnienia Kamińskiego rozpoczęła się w styczniu 1964 roku. Wysłano pisma do wszystkich jednostek uniwersyteckich zajmujących się filozofią z prośbą o ocenę. Pozytywne opinie przedstawili: prof. Łubnicki z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, prof. Maria Kokoszyńska-Lutmanowa (1905–1981) z Uniwersytetu Wrocławskiego, ks. prof. Chojnacki z Akademii Teologii Katolickiej, ks. prof. Józef Iwanicki (1902–1995) z Akademii Teologii Katolickiej, prof. Janina Kotarbińska (1901–1997) z Uniwersytetu Warszawskiego i prof. Izydora Dąmbska (1904–1983) z Uniwersytetu Jagiellońskiego¹². Niektóre jednostki nie odpowiedziały, lecz nie było opinii negatywnych. W dniu 29 listopada 1965 roku Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego nadało czterdziestosześcioletniemu Kamińskiemu tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego i powołało go na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Katedrze Metodologii Nauk KUL.

Filozoficzne” 1955–1957, t. 5, z. 1, s. 67–101; tenże, *Nauka o indukcji w logice XVI-ego wieku*, „Collectanea Theologica” 1957, t. 28, s. 235–258.

¹⁰ S. Kamiński, *Autobiogram*, dz. cyt., s. 107. Brak jakiegokolwiek dokumentu archiwalnego to potwierdzającego.

¹¹ M.A. Krąpiec, *Wniosek o nadanie przez Radę Państwa tytułu profesora zwyczajnego w zakresie metodologii nauk dr. hab. Stanisławowi Kamińskiemu*, Lublin 1970.

¹² Na przełomie czerwca i lipca 1964 roku Dąmbska, decyzją władz państwowych i wbrew swojej woli, została przeniesiona z Uniwersytetu Jagiellońskiego do Instytutu Filozofii i Socjologii PAN na stanowisko profesora nadzwyczajnego. Por. *Izydora Dąmbska 1904–1983*, zebrał i oprac. J. Perzanowski, Kraków 2001, s. 62, 72; K. Wójcik, *Dąmbska Izydora*, w: *Encyklopedia filozofii polskiej*, t. 1, red. A. Maryniarczyk, Lublin 2011, s. 277–280. Opinia Kamińskiemu została więc napisana w ostatnich dniach pracy Dąmbskiej w Uniwersytecie Jagiellońskim.

W 1970 roku Kamiński rozpoczął procedurę starania się o tytuł naukowy i stanowisko profesora zwyczajnego¹³. Recenzje napisali: prof. Czeżowski, ks. prof. Iwanicki¹⁴, prof. Dąmbska, której konkluzję zacytuje:

Zarówno pobieżnie scharakteryzowana tu działalność Ks. Prof. Stanisława Kamińskiego, jak i wyrażające się w niej LOGOS i ETHOS tego uczonego i nauczyciela: uczonego bezkompromisowego w dążeniu do obiektywności, wszechstronności i formalnej precyzji osiągniętych wyników, nauczyciela stwarzającego przez swą postawę naukową i etyczną najlepszy klimat dla rozwoju skupiających się wokół niego młodych adeptów wiedzy, są podstawą w pełni uzasadniającą wniosek o nadanie Mu tytułu profesora zwyczajnego¹⁵.

W dniu 4 stycznia 1971 roku nadano Kamińskiemu „tytuł naukowy profesora zwyczajnego obowiązujący w KUL oraz powołano go na to stanowisko w katedrze metodologii nauk na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej”¹⁶. Miał wtedy 51 lat, był na tym stanowisku przez kolejnych 16 lat, aż do swojej śmierci.

ZATRUDNIENIE UNIWERSYTECKIE

W latach 1947–1949 Kamiński prowadził na Wydziale Prawa i Nauk Społecznych KUL ćwiczenia zlecone z logiki oraz z prawa rzymskiego, początkowo jako asystent-wolontariusz. W roku akademickim 1949/50 jako starszy asystent poprowadził swój pierwszy wykład z metodologii ogólnej. Jako adiunkt, od września 1950 roku do sierpnia

---

¹³ Obowiązywały wtedy następujące dokumenty prawne: Ustawa z 31 marca 1965 roku o stopniach naukowych i tytułach naukowych; Zarządzenie Ministra Szkolnictwa Wyższego i Sekretarza Naukowego PAN z 13 grudnia 1965 roku w sprawie trybu składania przez rady wydziału i rady naukowe wniosków o przedstawienie kandydatów do tytułu naukowego.

¹⁴ T. Czeżowski, *Ocena dorobku naukowego profesora nadzwyczajnego dr hab. Stanisława Kamińskiego jako podstawa do wniosku o przyznanie mu tytułu naukowego profesora zwyczajnego* (Toruń 1970) (Archiwum KUL); J. Iwanicki, *Recenzja działalności pi-śmienniczej profesora nadzw. dr. Stanisława Kamińskiego*, Warszawa 1970.

¹⁵ I. Dąmbska, *Referat dotyczący dorobku naukowego Ks. prof. dr Stanisława Kamińskiego*, Kraków 1970, s. 5.

¹⁶ Dokument wystawiony przez Ministerstwo Oświaty i Szkolnictwa Wyższego do Obywatela Rektora KUL, Warszawa 1971.

1956 roku, prowadził zajęcia z następujących przedmiotów dla studentów filozofii: (1) wykłady: teoria poznania (także dla Wydziału Nauk Humanistycznych), elementy logiki (także dla Wydziału Teologicznego), ogólna metodologia nauk; (2) ćwiczenia: logika, ogólna metodologia nauk; (3) seminaria: logika; (4) wykłady monograficzne: wybrane zagadnienia z ogólnej metodologii nauk, wybrane zagadnienia z logiki nowożytnej, wybrane zagadnienia z logiki.

Od września 1956 roku był przez dwa lata kontraktowym zastępcą profesora metodologii i prowadził zajęcia dla studentów filozofii: (1) wykłady: logika (także dla Wydziału Teologicznego), ogólna metodologia nauk, teoria poznania, logika z teorią poznania (dla Wydziału Teologicznego); (2) ćwiczenia: ogólna metodologia nauk, logika, logika formalna; (3) seminaria: logika i metodologia; (4) wykłady monograficzne: wybrane zagadnienia z logiki, wybrane zagadnienia z ogólnej metodologii nauk.

Od stycznia 1959 roku do 1964 roku był docentem i prowadził następujące zajęcia: (1) wykłady: logika (także dla Wydziału Nauk Humanistycznych), ogólna metodologia nauk, metodologia historii (dla Wydziału Teologicznego); (2) ćwiczenia: ogólna metodologia nauk; (3) seminaria: metodologia ogólna; (4) wykłady monograficzne: wybrane zagadnienia z logiki formalnej, wybrane zagadnienia z ogólnej metodologii nauk, wybrane zagadnienia z logiki, elementy metodologii nauk filozoficznych.

W okresie od roku akademickiego 1965/66 do stycznia 1971 roku pracował na stanowisku profesora nadzwyczajnego i prowadził następujące zajęcia: (1) wykłady: logika (także dla Wydziału Nauk Humanistycznych), ogólna metodologia nauk, elementy metodologii historii (Wydział Nauk Humanistycznych), metodologia nauk historycznych (Wydział Teologiczny); (2) ćwiczenia: logika (Wydział Nauk Humanistycznych); (3) seminaria: ogólna metodologia nauk; (4) wykłady monograficzne: elementy metodologii filozofii, wybrane zagadnienia z metodologii nauk, wybrane zagadnienia z logiki formalnej, wybrane zagadnienia z ogólnej metodologii nauk i teorii poznania, filozofia matematyki; (5) konwersatorium: metodologia nauk humanistycznych (prowadzone z prof. Czesławem Zgorzelskim dla pracowników Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej), metodologia nauk humanistycznych (Wydział Nauk Humanistycznych).

Ostatni okres pracy uniwersyteckiej to praca na stanowisku profesora zwyczajnego, od stycznia 1971 roku do śmierci w roku 1986.

Prowadził wtedy następujące zajęcia: (1) wykłady: logika (także dla Wydziału Nauk Humanistycznych), ogólna metodologia nauk, metodologia (Wydział Prawa Kanonicznego), elementy metodologii historycznej (Wydział Teologiczny), dydaktyka filozofii, wstęp do filozofii, metodologia prawa kanonicznego (Wydział Prawa Kanonicznego), logika z elementami metodologii nauk humanistycznych (Wydział Nauk Humanistycznych), metodologia historii (Wydział Teologiczny), metodologia nauk prawnych (Wydział Prawa Kanonicznego), historia nauki; (2) ćwiczenia: logika (Wydział Nauk Humanistycznych); (3) seminarium: metodologia nauk; (4) wykłady monograficzne: monizm czy pluralizm w filozofii nauki, elementy metodologii filozofii, metodologia historii, filozofia matematyki, wybrane zagadnienia z ogólnej metodologii nauk, historia nauki i metod naukoznawczych, teoria nauki; (5) konwersatorium: metodologia, metodologia prawa kanonicznego (Wydział Prawa Kanonicznego).

FUNKCJE UNIWERSYTECKIE I INNE ORAZ CZŁONKOSTWO W ORGANIZACJACH

Od 1957 roku aż do śmierci Kamiński był kierownikiem Katedry Metodologii Nauk na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej KUL, która była pierwszą tego typu katedrą w Polsce, założoną w 1952 roku przez Iwanickiego. Od 1969 roku prowadził prace nad Katalogiem Systematycznym Biblioteki Uniwersyteckiej KUL¹⁷. Od 1969 roku był kuratorem Katedry Logiki. W latach 1970–1975 oraz 1977–1986 był dziekanem Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej, w międzyczasie także prodziekanem tego wydziału – w roku akademickim 1979/80. W latach 1957–1970 był kierownikiem specjalizacji filozofii teoretycznej na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej.

Od 1949 roku Kamiński należał do Wydziału Filozoficznego Towarzystwa Naukowego KUL: wpierw jako członek-współpracownik, potem członek-korespondent, a w końcu jako członek czynny¹⁸. Był

---

¹⁷ G. Wilczyńska, *Nauka i metanauka a katalog systematyczny Biblioteki Uniwersyteckiej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 2003, t. 79, s. 207, 208, 211.

¹⁸ A.B. Stępień, *Działalność naukowa i organizacyjna ks. prof. Stanisława Kamińskiego (1919–1986)*, „Zeszyty Naukowe KUL” 1986, t. 29, s. 18.

sekretarzem generalnym tego wydziału, potem skarbnikiem, a od 1985 roku do śmierci przewodniczącym¹⁹.

Ponadto był wiceprzewodniczącym Wydziału Humanistycznego Lubelskiego Towarzystwa Naukowego, kierownikiem Międzywydziałowego Konwersatorium Metodologii Nauk Humanistycznych, członkiem Zespołu Klasyfikacji Nauk przy Ośrodku Dokumentacji i Informacji Naukowej PAN. W latach 1981–1984 był członkiem prezydium Komitetu Nauk Filozoficznych PAN.

Kamiński był odpowiedzialny za dział filozofii teoretycznej w redakcji *Encyklopedii katolickiej* (tomy 1–5). Należał do grona redaktorów naczelnych tomu piątego. Był także współredaktorem „Roczników Filozoficznych”, przewodniczącym Senackiej Komisji Lokalowej oraz Senackiej Komisji Finansowo-Gospodarczej, członkiem Senackiej Komisji do Spraw Nauki, Rady Naukowej Instytutu Jana Pawła II, Komisji ds. Urlopów Naukowych, Senackiej Komisji ds. Kadry Naukowo-Dydaktycznej.

UDZIAŁ W ŻYCIU NAUKOWYM

Kamiński brał czynny udział w polskim życiu naukowym, a w zagranicznym na miarę tamtych czasów. W 1958 roku, oczekując na werdykt Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej w sprawie wniosku o docenturę, starał się o dwuletni wyjazd do Niemiec, na uniwersytety w Bonn i Kolonii oraz do Instytutu Alberta Wielkiego w Münster, gdzie miał pogłębiać swoją wiedzę z zakresu historii logiki średniowiecznej. Wyjazd nie doszedł do skutku. W 1964 roku brał udział w trzecim międzynarodowym kongresie filozofii średniowiecznej w Mediolanie oraz w zjeździe renesansowców w Wenecji. W 1973 roku wygłosił dwa wykłady na Uniwersytecie Johanna Gutenberga w Moguncji: *Wissenschaftstheoretische Aspekte – Rationale Faktoren in der modernen Wissenschaft und Theologie* oraz *Typen von Ethik*.

W latach 1950–1952 brał udział w seminarium z podstaw matematyki, prowadzonym przez prof. Andrzeja Mostowskiego w Państwowym Instytucie Matematyki w Warszawie. Regularnie brał czynny udział w Tygodniach Filozoficznych organizowanych w KUL.

¹⁹ Z.E. Roskał, *Wydział Filozoficzny Towarzystwa Naukowego KUL*, w: *Polskie Towarzystwo Filozoficzne, czyli z dziejów filozofii jako nauki instytucjonalnej*, red. B. Markiewicz, J.J. Jadacki, R. Jadczyk, Warszawa 1999, s. 214.

Od 1953 roku był członkiem grupy historii logiki przy Instytucie Filozofii Uniwersytetu Warszawskiego, potem przy Komitecie Filozoficznym PAN, następnie przy Instytucie Filozofii i Socjologii PAN (co najmniej do 1964 roku). Brał udział w pracach Konwersatorium Naukownawczego przy Zakładzie Historii Nauki i Techniki PAN, prowadzonym przez prof. Tadeusza Kotarbińskiego (1886–1981).

W szczególny sposób Kamiński był naukowo związany z Ajdukiewiczem, Czeżowskim, Dąmbską oraz Stefanem Swieżawskim (1907–2004) i Mieczysławem Albertem Krąpcem OP (1921–2008). Poza lubelskim współpracował głównie z dwoma ośrodkami: warszawskim i krakowskim.